

**Eläinavusteinen työskentely lastensuojelun asiakkaiden
hyvinvoinnin tukena**

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Sosionomikoulutus

Kevät 2023

Anni Nurmi

Opinnäytetyön tavoitteena oli tehdä kuvaileva kirjallisuuskatsaus eläinavusteisesta työskentelystä. Tarkoituksena oli saada vastaus tutkimuskysymykseen miten eläinavusteinen työskentely toimii lastensuojelun asiakkaiden hyvinvoinnin tukena. Opinnäytetyön työelämäkumppanina toimii lastensuojelulaitos. Työskentelen edellä mainitussa laitoksessa sijaisena ja olen toteuttanut eläinavusteista toimintaa laitoksen asiakkaiden kanssa. Sosionomiopintojeni ohessa kouluttauduin eläinavusteiseksi neuropsykiatriseksi valmentajaksi.

Opinnäytetyön tutkimusaineisto koostui viidestä aiheeseen liittyvästä tutkimuksesta. Tutkimukset ovat valittu siten, että ne vastaavat tutkimuskysymykseen. Aineistoon valikoitui neljä suomenkielistä ja yksi englanninkielinen tutkimus. Aineistot ovat julkaistu vuosien 2015-2022 aikana. Kirjallisuuskatsaus rajautuu tutkimaan erityisesti koira- ja hevosavusteista työskentelyä.

Kirjallisuuskatsauksen tulosten mukaan eläinavusteinen työskentely tukee lastensuojelun asiakkaiden hyvinvointia. Eläinavusteinen työskentely lisää lasten motivaatiota ja onnellisuutta. Tulosten mukaan koiraa pidetään parhaana lohduttajana ja koiraan on helppo luoda kiintymyssuhde. Eläinavusteinen työskentely myös aktivoi lapsia ja mahdollistaa kokemaan onnistumisen tunteita. Eläinten kanssa toimiminen vahvistaa itseluottamusta ja eläimet koetaan puolueettomina ystävinä. Eläinavusteinen työskentely tukee lasten fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia.

Avainsanat Eläinavusteinen työskentely, lastensuojelu, hyvinvointi, kuvaileva kirjallisuuskatsaus

Sivut 17 sivua ja liitteitä 2 sivua

The aim of this thesis was to create a descriptive literature review of Animal-assisted Intervention. The purpose was to study how animal-assisted intervention affects the well-being of children, especially those who are child welfare clients. This thesis concentrates on the use of dogs and horses in animal-assisted intervention.

The material chosen for the thesis consists of five researches related to the topic of the thesis. Four of the researches were in Finnish and one in English. The researches were published during 2015-2022.

The results showed that the animal-assisted intervention supports childrens' well-being. The animal-assisted intervention motivates children and increases happiness. According to the material, dogs had the most supportive effect for children. The animal-assisted intervention supports physical, mental and social well-being of children.

Keywords Animal-assisted intervention, child protection, well-being, descriptive literature review

Pages 17 pages and appendices 2 pages

Sisälllys

1	Johdanto	1
2	Lastensuojelu ja hyvinvointi	2
2.1	Lastensuojelun muotoja.....	2
2.2	Terveys ja hyvinvointi.....	2
3	Eläinavusteinen työskentely.....	3
3.1	Eläinavusteisen toiminnan historiaa	5
3.2	Eläinten hyvinvointi asiakastyössä.....	5
3.3	Eläin ja ihminen.....	7
4	Tutkimuksen toteutus	7
4.1	Kuvaileva kirjallisuuskatsaus	8
4.2	Aineiston kerääminen	8
4.3	Aineiston analyysi	9
5	Tutkimustulokset.....	9
5.1	Eläinavusteinen työskentely, lastensuojelu ja hyvinvointi	9
5.2	Yhteenveto.....	12
6	Pohdinta	13
	Lähteet.....	15

Liitteet

- Liite 1   Oma koirani Daim mukana töissä lastensuojeluyksikössä
- Liite 2   Aineistonhallintasuunnitelma

1 Johdanto

Rauhallinen kävely hevosen tai koiran kanssa metsässä saa mielen ja kehon rentoutumaan rankan päivän päätteeksi. Jos eläimet ovat itselle intohimo, niin miksi sitä samaa hyvää oloa ei lähtisi jakamaan myös muille? Eläimet ovat viisaita ja lukevat meitä ihmisiä paremmin kuin edes ymmärrämme. Annetaan eläinten osallistua oman hyvinvointimme tukemiseen.

Toimin sijaisena lastensuojelulaitoksessa nuorten osastolla, joka toimii opinnäytetyön työelämäkumppanina. Opinnäytetyölläni haluan tuoda esille eläinavusteisen toiminnan hyvinvointivaikutuksia lapsille ja nuorille. Oman työelämäyhteyteni kautta halusin vielä tarkentaa työni kohdistuvan lastensuojelun asiakkaisiin. Toivon, että opinnäytetyöni tavoittaisi mahdollisimman monta aiheesta kiinnostunutta. Työpaikalleni opinnäytetyöni toimii laajempänä kuvauksena kyseisestä toiminnasta sekä sen hyödyistä. Tarkoitukseni on tarjota eläinavusteista toimintaa yksityisenä elinkeinoharjoittajana tulevaisuudessa.

Opinnäytetyö on kuvaileva kirjallisuuskatsaus, joka tutkii eläinavusteisen toiminnan vaikutusta lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukijana. Päädyin kyseiseen aiheeseen oman harrastukseni ja intohimoni kautta. Eläimet ovat aina olleet iso osa elämäni ja olen päässyt jo toteuttamaan työtäni eläinten kanssa. Haluan kuitenkin perehtyä aiheeseen vielä syvemmin. Opinnäytetyössä avataan hieman lastensuojelua käsitteenä sekä eläinavusteisen työskentelyn eri muotoja. Työssäni kerron myös hieman omista kokemuksistani.

Joulukuussa 2021 valmistuin Eläinavusteiseksi neuropsykiatriseksi valmentajaksi. Tämän koulutuksen yhteydessä suoritin toiminnallisen opinnäytetyön, jonka aiheena oli hevosavusteinen toiminta. Suoritin viisi valmennuskertaa oman hevoseni kanssa lastensuojelun asiakkaalle. Olen saanut myös paljon kokemusta koirasta työparina, sillä oma koirani on kulkenut paljon mukani töissä lastensuojeluyksikössä (Liite 1). Koiran läsnäolo on omien kokemusteni mukaan luonut rentoa ilmapiiriä sekä tuonut iloa arkeen. Usein yksikön asukkaat toivovat, että ohjaajien koirat tulisivat vierailulle. Koira on ollut mukana myös yhteisillä retkillä.

2 Lastensuojelu ja hyvinvointi

Lastensuojelun tarkoitus on turvata lapsen kasvu ja kehitys. Lastensuojelulain mukaan lapsen vanhemmilla sekä huoltajilla on päävastuu lapsen hyvinvoinnista huolehtimisesta. Lapselle tulee lain mukaan turvata tasapainoinen kasvu, kehitys ja hyvinvointi. Tarvittaessa lapsi tulee ohjata lastensuojelun avun piiriin, jolloin viranomaisten on tuettava vanhempia sekä huoltajia heidän tehtävässään. Tukea annetaan lapsen kasvatuksessa sekä huolenpidossa. Tarvittaessa lapsi voidaan sijoittaa toisaalle, mikäli lapsen asianmukainen hoito ja huolenpito eivät toteudu vanhempien tai huoltajien toimesta. (Lastensuojelulaki, 417/2007 § 2)

2.1 Lastensuojelun muotoja

Lastensuojelussa lapsen ja perheen avuntarvetta arvioidaan viranomaisten toimesta. Arvioinnissa otetaan huomioon lapsen kasvu ja kehitys sekä lapsen kasvatuksesta vastaavien tahojen mahdollisuudet ja lapsen kasvuolosuhteet. Arvioinnin lapsen ja perheen tilanteesta tekee sosiaalityöntekijä. Arviointia tehdessä asiakkaalle täytyy kertoa hänen oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan sekä mahdollisista vaihtoehdoista ja niihin liittyvistä seikoista. (THL, 2022)

Opinnäytetyöni keskittyy sijoitettuihin lapsiin ja nuoriin. Lastensuojelun muotoihin kuuluvat avohuolto, kiireellinen sijoitus, huostaanotto, sijaishuolto sekä jälkihuolto. Sijaishuollolla tarkoitetaan sijaisperhettä, lastenkotia, koulukotia tai muuta lastensuojelulaitosta. Sijaishuolto voi olla lyhytaikaista tai pitkäaikaista. Huostaanotto toteutuu jos lapsen kasvu ja kehitys ovat vaarassa, avohuollon tukitoimet eivät ole riittäviä tai jos kellään lapsen läheisellä ei ole mahdollisuutta ottaa lasta luokseen asumaan. Kiireellinen sijoitus on lyhytaikaisempi sijoitusmuoto. (STM, n.d.)

2.2 Terveys ja hyvinvointi

Maailman terveysjärjestö WHO on määritellyt ihmisen terveyden olevan täydellinen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tasapaino. Jokaisella ihmisellä on oma käsitys omasta terveydestään, joka voi vaihdella paljon. Terveysteen vaikuttavat jokaisen henkilökohtaiset arvot ja asenteet sekä omat kokemukset. Sairaudet vaikuttavat myös oman

hyvinvoinnin tasoon. Myös fyysinen elinympäristömme ja sosiaaliset suhteet vaikuttavat ihmisen hyvinvointiin. (Terveyskirjasto, 2020)

Terveys- ja sosiaalipalveluita tuottava konserni Mehiläinen on koonnut asioita, jotka muodostavat ihmisen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin. Jotta kokonaisvaltainen hyvinvointi voidaan saavuttaa, tulee kaikkien osa-alueiden toteutua. Asiantuntijoiden mukaan laadukas ja riittävä uni takaa ihmiselle paremman jaksamisen niin liikunnassa, kuin keskittymisessä. Monipuolinen ja terveellinen ravinto ovat yhteydessä nukkumiseen sekä jaksamiseen. Ruokailutottumuksia ei kuitenkaan tulisi muuttaa liian nopeasti ja liian tiukkojen dieettien kerrotaan aiheuttavan helposti stressiä. Myös liikunnan kerrotaan lisäävän hyvinvointia. Liikuntamuodon tulee olla hyvinvointia tukevaa ja itselle mielekästä. Pakonomaiset suoritukset eivät pidemmän päälle edistä ihmisen hyvinvointia. Palautuminen on tärkeää niin fyysisellä, kuin psyykkiselläkin osa-alueella. Positiivinen ajattelumalli ja elämänmyönteisyys ovat myös tukemassa ihmisen hyvinvointia. Viimeisenä hyvinvoinnin osa-alueena on listattu mielen hyvinvointi. Pitkittänyt stressi, masennus, väsymys tai ahdistus vaikuttavat merkittävästi hyvinvointiimme. Niiden tunnistaminen ja avun hankkiminen ovat tärkeitä elementtejä hyvinvoinnin tukemisessa. (Mehiläinen, n.d.)

Mehiläisen (n.d.) artikkeliin tutustuessani tunnistin eläinten tukevan omaa hyvinvointia monella eri osa-alueella. Koen itse, että eläimet aktivoivat itseäni liikkumaan enemmän. Ratsastus ja hevosten hoitaminen haastaa omaa kroppaani monipuolisesti. Ratsastus erilaisissa maastoissa aktivoi eri lihaksia ja ratsastus on kehittänyt tasapainoani. Suurin osa ystäväistäni ovat löytäneet koira- tai hevosharrastuksen myötä. Harrastusten tuomat ystävät tukevat omaa sosiaalista hyvinvointiani. Eläinten kanssa toimiminen auttaa minua irtaantumaan stressaavista asioista ja rentoudun parhaiten luonnossa eläinten kanssa. Apteekin (2021) verkkojulkaisun mukaan eläin aktivoi ihmistä liikkumaan ja säännöllinen liikunta tukee sydämen ja verisuonten terveyttä, painonhallintaa sekä ehkäisee sairauksien syntymistä. Lisäksi liikunnan kerrotaan kohentavan mielialaa, lievittävän stressiä ja parantamaan unenlaatua. Ratsastuksen kerrotaan kehittävän kehonhallintaa sekä lihaskuntoa. Ratsastuksessa aktivoituu keski- ja ylävartalo sekä jalat. Eläimet ovat myös seurallisia ja vähentävät yksinäisyyden tunnetta. (Kauhala, 2021)

3 Eläinavusteinen työskentely

Eläimet edistävät ihmisen terveyttä ja hyvinvointia lukuisten tutkimuksien mukaan. Nykyään eläimiä käytetään myös kuntoutustyössä. Eläinavusteinen työskentely on ratkaisu- ja voimavarakeskeistä toimintaa. Toiminnassa keskitytään asiakkaan voimavaroihin ja positiiviseen ajattelutapaan. Eläinavusteisen valmentajan tulee motivoida asiakasta ja auttaa tätä saavuttamaan tavoitteet pienin askelin. Työskentely tulee suunnitella asiakkaan toiveiden ja mahdollisuuksien mukaan niin, että se tukisi asiakkaan voimavaroja ja hallinnantunnetta. (Salmela, n.d, s. 9, 20)

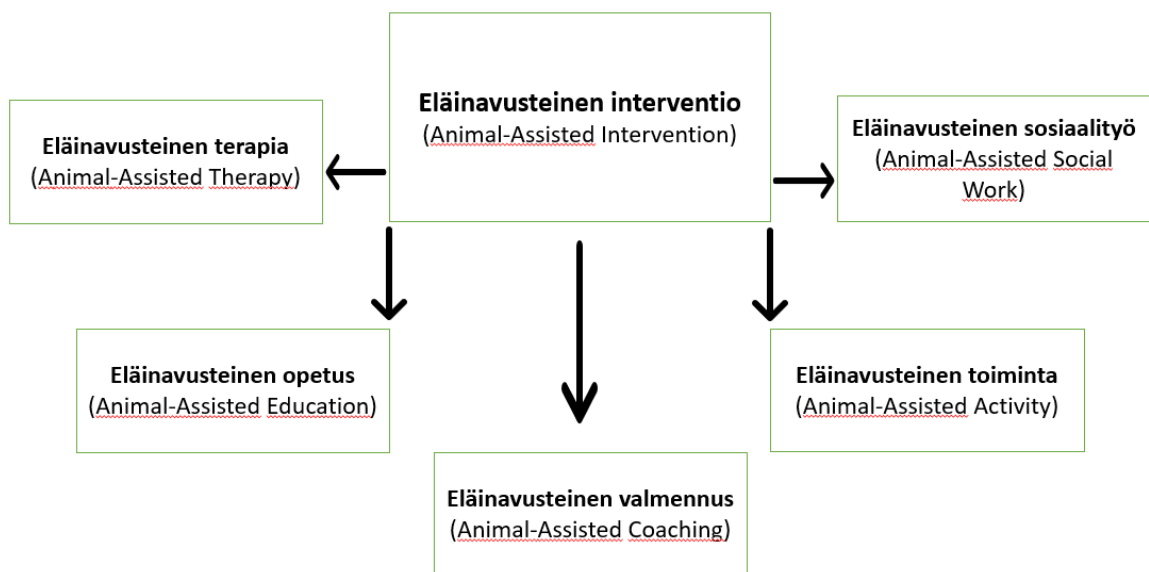
Ratkaisukeskeisyydellä tarkoitetaan positiivista ajattelutapaa ja myönteistä asennetta. Ratkaisukeskeisessä ajattelu- ja työskentelytavassa pyritään löytämään haastavissa tilanteissa yksilön voimavaroja kannustamalla ja kohdistamalla ajatukset tulevaan. Ratkaisukeskeisyydessä pyritään keskittymään siihen, mikä toimii ja uskotaan sen kasvavan mihin kiinnitetään huomiota. Työskentelytavassa edetään pienin askelin ja yksilön tilanne huomioiden. Toiminta on asiakaslähtöistä eli asiakas osallistuu aktiivisesti omien tavoitteiden asettamiseen ja toteuttamiseen. (Ratkes, n.d.)

YLE on julkaissut vuonna 2018 uutisen, jossa Kelan selvityksen mukaan eläinavusteinen toiminta on motivoivaa ja voi jopa nopeuttaa terapiaprosessia. Uutisen mukaan eläinavusteista kuntoutusta käytetään useisiin eri tarkoituksiin, kuten oppimisvaikeuksiin sekä kehitys- ja neuropsykiatrisiin häiriöihin. Eläimiä käytetään myös muistisairaiden, mielenterveyskuntoutujien sekä päihderiippuvaisten kuntoutuksessa. Selvityksen mukaan lasten ja nuorten on helpompi sitoutua hoitoon jos käytössä on eläinavusteiset menetelmät. (Kosonen, 2018)

Eläinavusteista työskentelyä löytyy nykyään useissa eri muodoissa (Kuvio 1). Eläinavusteinen työskentely kattaa käsitteet eläinavusteinen terapia, toiminta, opetus, valmennus ja sosiaalityö. Jotta eläinavusteista toimintaa voidaan kutsua terapiaksi (Animal-Assisted Therapy), on ammattilaisella oltava terapeutin tutkinto. Fysioterapeutti, psykoterapeutti, toimintaterapeutti ja puheterapeutti toteuttavat eläinavusteista terapiaa. Eläinavusteista opetusta (Animal-Assisted Education) käytetään kasvatusalalla, kuten kouluissa.

Eläinavusteista opetusta saavat toteuttaa ne henkilöt, joilla on kasvatustieteen tutkinto. Eläinavusteinen toiminta (Animal-Assisted Activity) voi olla vapaaehtoista tai ammatillista toimintaa. Vapaaehtoistoimintaa on esimerkiksi Kennelliiton kaverikoira-toimintaa. Eläinavusteista sosiaalityötä (Animal-Assisted Social Work) saavat toteuttaa terveydenhuollon, sosiaalitoimen tai -pedagogiikan ammattihenkilöt. Eläinavusteinen valmennus on ammattilaisen toteuttamaa suunniteltua ja valmentavaa työskentelyä. (Keteliini, n.d.)

Kuvio 1. Eläinavusteisen työskentelyn muodot

Yllä olevassa kuvassa (Kuvio 1.) on esitetty eläinavusteisen intervention eli eläinavusteisen työskentelyn viisi eri muotoa. Eläinavusteinen terapia pitää sisällään ne terapiamuodot, joissa eläintä hyödynnetään kuntoutumisen tukena. Eläinavusteista terapiaa voi olla esimerkiksi ratsastusterapia, jota käytetään muun muassa toimintaterapiassa. Eläinavusteinen opetus voi olla käytännössä esimerkiksi lukukoira-toimintaa. Lukukoira-toiminnassa koira osallistetaan mukaan lasten oppimiseen. Eläinavusteisella opetuksella pyritään tukemaan erilaisten yksilöiden sekä ryhmien sosiaalisia ja kognitiivisia taitoja. Eläinavusteista toimintaa voi tarjota myös muut, kuin sosiaali-, terveys- tai kasvatustieteen ammattilaiset. Eläinavusteinen toiminta voi olla esimerkiksi vierailutoimintaa, jossa tavoitteet eivät ole yksilöllisesti suunnattu. Tavoite voi olla laajempi kokonaisuus,

kuten asiakasryhmän ilahduttaminen. Eläinavusteista sosiaalityötä toteutetaan yksilöiden tai perheiden kanssa. Kyseistä työskentelyä voi olla esimerkiksi koira-avusteinen työskentely päihdekuntoutuksessa tai lastensuojelussa. Eläinavusteista valmennusta saa toteuttaa kyseisen tutkinnon omaava henkilö. Valmennus on jäseneltyä ja suunnitelmallista toimintaa. Valmennuksessa luodaan asiakkaan kanssa yhdessä tavoitteita, joita kohti prosessin aikana mennään. (Keteliini, n.d.)

3.1 Eläinavusteisen toiminnan historiaa

Florence Nightingalea pidetään yhtenä merkittävänä henkilönä, joka on ollut mukana vaikuttamassa eläinavusteisen terapian syntyyn. Nightingale on huomannut eläinten terapeuttiset vaikutukset jo 1800-luvun lopussa. Erityisesti esiin nousi pienten lemmikkieläinten tuomat vaikutukset psykiatrisen hoitolaitoksen asukkaisiin. Lemmikkieläinten kerrottiin vähentäneen asukkaiden ahdistusta läsnäolollaan. Psykoanalyysin isänä tunnettu Sigmund Freud on käyttänyt omaa koiraansa asiakastyössä. Freud toimi psykoterapeuttina ja koiraa hän alkoi käyttämään työssään 1930-luvulla. Freudin mukaan koira helpotti asiakkaan ja terapeutin vuorovaikutusta sekä koiran avulla pystyi tunnistamaan asiakkaan tunnetiloja. (Kahilaniemi, 2020, s. 17)

Suomessa eläinavusteisia menetelmiä on käytetty aktiivisesti 2000-luvun alusta eteenpäin. Ratsastusterapia on ollut jo vuodesta 1991 Kelan lääkinnällisen kuntoutuksen palveluvalikoimassa. Vuonna 2001 Suomen Kennelliitto alkoi tarjoamaan Kaverikoiratoimintaa. Tänä päivänä eläinavusteiset menetelmät ovat lisääntyneet ja yleistyvät sosiaali- ja terveystalveissa. Palveluita järjestetään myös vapaaehtoistoimintana. (Hautamäki ym., 2021, s. 8)

3.2 Eläinten hyvinvointi asiakastyössä

Eläinavusteisessa työskentelyssä käytettävän terapiaeläimen tulee soveltua työhön. Eläimen tulee omata hyvä peruskäytös eikä eläin saa stressaantua helposti uusissa tilanteissa. Ohjaajan ja eläimen yhteistyön tulee olla helppoa ja molempien täytyy luottaa toisiinsa. Myös eläimelle asiakastilanteet ovat kuormittavia ja eläimen hyvinvoinnista tulee huolehtia.

Hyvinvoinnin tukemiseksi on huolehdittava, että eläin ei joudu työssään kokemaan kipua tai epämiellyttäviä tilanteita. Koiralle voidaan opettaa erilaisia tukitaitoja, joilla se pystyy kertomaan ihmiselle, onko jokin asia tässä hetkessä hyvä vai ei. Koiran voi opettaa kertomaan haluaako se kosketusta vai ei. Jos ihminen ojentaa koiralle käden koskettaakseen sitä, voi koira antaa oman tassun merkiksi tai vaihtoehtoisesti kieltäytyä kosketuksesta. Jos koira poistuu tilanteesta, on koiran annettava mennä rauhoittumaan. Poistumisella koira viestittää, että se tarvitsee lepoa eikä viihdy nykyisessä tilanteessa. Mikäli koiran kanssa työskentely ei ole mahdollista koiran ollessa vapaana, voi sille opettaa ohjaajan taakse siirtymisen. Jos koira siirtyy ohjaajan taakse, se pystyy viestittämään halukkuudestaan pitää taukoa. (Paasonen, 2019)

Hevosen hyvinvoinnin tulkitseminen on haastavaa. Hevonen on saaliseläin, joten kivun näyttäminen tarkoittaa sitä, että se on heikko eikä kykenisi puolustautumaan uhkatilanteissa. Kivut voivat aiheuttaa hevosessa epätoivottua käytöstä ja käytös saattaa ilmetä täysin arvaamatta. Hevosten hyvinvoinnista huolehditaan antamalla niiden elää mahdollisimman lajityypillistä elämää. Hevonen on laumaeläin, joten seura on hevoselle ehdoton asia. Hevosten täytyy päästä liikkumaan lajityypillisellä tavalla eli mahdollisimman vapaasti. Ruokinnassa tulee ottaa huomioon niiden yksilölliset tarpeet. Hevosen käytöstä lukemalla yritetään saada selville tietoa niiden hyvinvoinnista. Hevosten terveydestä on huolehdittava säännöllisesti. (Kärppä, Virkkunen, Virkkula, 2021)

Omassa työssäni koiran kanssa pidän tärkeänä, että osaan lukea koiraani ja meillä on tiivis, luottamuksellinen suhde. Kaikki koirani eivät sovellu asiakastyöhön ja siksi onkin tärkeää, että tunnen omat koirani ja tiedän mihin ne soveltuvat. Koirieni hyvinvoinnin tukemiseksi pidän huolta, että ne eivät rasitu työssä liikaa. Koirani työskentelevät mahdollisuuksien mukaan aina vapaasti, jotta niillä on vapaa pääsy poistua tilanteesta jos ne väsyvät tai tilanteet muuttuvat epämiellyttäväksi. Säännöllisin väliajoin pidän huolta myös koirien lihahuollosta käyttämällä niitä hierojalla. Koirani saavat myös vapaata liikuntaa ja virikkeittä, jotta ne saavat purkaa energiaa mielekkääseen tekemiseen. Säännöllisillä eläinlääkärikäynneillä huolehditaan koirieni hyvinvoinnista. Oman kokemukseni mukaan kokonaisvaltaisesti hyvinvoiva koira kykenee jakamaan iloa myös muille.

Hevosteni hyvinvoinnista huolehdin tarjoamalla niille mahdollisimman laajaytyypillistä elämää. Hevoseni elävät laumassa ja pääsevät liikkumaan vapaasti suurissa tarhoissa. Tarjoan hevosilleni myös monipuolista liikuntaa. Hevoset pääsevät säännöllisesti metsään liikkumaan, minkä olen huomannut olevan niille mielekästä. Omana vahvuutenani pidän myös sen, että osaan tulkita omien hevosteni käyttäytymistä ja tunnetiloja. Näin pystyn ennakoimaan tilanteita ja olen paremmin tietoinen niiden hyvinvoinnista. Hevosten kaviot ja hampaat huolletaan säännöllisesti. Eläinlääkäri tarkastaa hevosten yleisvoinnin vähintään kerran vuodessa rokotusten yhteydessä tai tarpeen mukaan.

3.3 Eläin ja ihminen

Eläinten läsnäolo luo rauhallista ilmapiiriä ja eläin kykenee lohduttamaan ja tukemaan ihmistä läsnäolollaan. Eläinten tuomilla positiivisilla tunteilla voidaan kohdata myös ikäviä asioita, kuten lääkärikäyntejä. Ihmiselle eläin viestittää luottamusta ja eläimeen on helppo tukeutua. Eläin kohtaa ihmisen avoimesti eikä arvostele tätä tämän ulkoisten ominaisuuksien perusteella. Eläinten kanssa kommunikointi on enemmän ruumillista, kuin kielellistä. Esimerkiksi hevoset näyttävät tunteensa ja eleensä suurin liikkein, joten niitä on helppo tulkita. (GreenCare, n.d.)

4 Tutkimuksen toteutus

Opinnäytetyön tavoitteena on kerätä mahdollisimman kattava ja mielenkiintoinen yhteenveto eläinavusteisen työskentelyn vaikutuksista lastensuojelun asiakkaiden hyvinvointiin. Työssä perehdytään tarkemmin hevosen ja koiran kanssa työskentelyyn. Opinnäytetyön tarkoituksena on myös toimia tietopakettina työelämäkumppanille, lasten ja nuorten huoltajille sekä muille, jotka ovat kiinnostuneita toiminnan hyödyistä sekä toteutuksesta. Tutkimus on kuvaileva kirjallisuuskatsaus, jossa olen käyttänyt tietyin kriteerein rajattua aineistoa. Aineistoiksi valitsin viisi tutkimusta. Tutkimuskysymyksenäni on selvittää miten eläinavusteinen työskentely tukee lastensuojelun asiakkaiden hyvinvointia. Seuraavissa alaluvuissa kerron tutkimukseni toteutuksesta lisää.

4.1 Kuvaileva kirjallisuuskatsaus

Kuvailevassa kirjallisuuskatsauksessa voidaan laaja-alaisesti käyttää eri aineistoja. Kirjallisuuskatsauksen tarkoituksena on vastata tutkimuskysymykseen jo olemassa olevien aineistojen pohjalta. Valmiin kirjallisuuskatsauksen tulisi palvella lukijaa, perustella tutkimuskysymyksen tärkeyttä sekä täydentää aiempia tutkimuksia. Tutkimuskysymyksen tulee olla keskiössä ja aineistojen tulee vastata kysymykseen. Kirjallisuuskatsauksen tavoitteena on kehittää nykyistä teoriaa ja luoda uutta aiemman lisäksi. (Energiaa, 2021)

4.2 Aineiston kerääminen

Aineistoinhakua tehdessä noudatin itse laatimiani sisäänotto- ja poissulkukriteereitä (Taulukko 1.). Sisäänottokriteereiksi valitsin, että aineistot ovat vuodelta 2015 tai uudempia. Aineistojen tuli löytyä joko suomen tai englannin kielellä. Aineistojen tuli löytyä verkosta ja olla ilmaiseksi luettavissa. Aineiston piti vastata tutkimuskysymykseeni eli rajautua koirien tai hevosten kanssa toteutettuun työhön lasten ja nuorten kanssa.

Taulukko 1. Aineistojen sisäänotto- ja poissulkukriteerit

Sisäänottokriteerit	Poissulkukriteerit
Julkaistu vuonna 2015 tai myöhemmin	Julkaistu ennen vuotta 2015
Julkaistu suomen tai englannin kielellä	Julkaistu muulla, kuin suomen tai englannin kielellä
Saatavilla verkossa	Ei verkossa saatavilla

Ilmaiseksi luettavissa	Maksullinen aineisto
Sisältää eläinavusteisen työskentelyn koiran/hevosen kanssa sekä käsittelee lapsia/nuoria	Ei vastaa sisällöltään tutkimuskysymykseen

4.3 Aineiston analyysi

Käydessäni läpi aineistoja pidin huolen siitä, että olen kriittinen valittujen lähteiden suhteen. Aineistojen tuli vastata sisällöltään niiden otsikkoon. Aineiston tuli myös tukea omaa tutkimuskysymystäni. Aineistoja läpikäydessäni kiinnitin huomiota myös niiden lähteisiin sekä omiin sisäänottokriteereihini. Aineistojen tuli olla omien sisäänottokriteerien mukaiset. Perehdyin myös tutkimusten eettisyyteen ja pyrin valitsemaan aineistot siten, että ne vaikuttivat luotettavilta ja noudattivat hyvää tutkimusetiikkaa.

5 Tutkimustulokset

Kirjallisuuskatsaukseni aineisto koostuu viidestä tutkimuksesta, jotka ovat julkaistu vuonna 2015 tai sen jälkeen. Aineistot ovat valittu sisäänottokriteerit huomioiden. Aineistoista kaksi ovat pro gradu -tutkielmia, kaksi opinnäytetöitä ja yksi ulkomaalainen tutkimus. Aineistojen etsintään käytin hakualustoina Google Scholaria ja Finna.fi. Aineistot rajautuvat tutkimaan työskentelyä koirien tai hevosten kanssa. Aineistoissa esiintyneet tutkimusryhmät koostuvat lapsista ja nuorista, joista osa ovat lastensuojelun asiakkaita.

5.1 Eläinavusteinen työskentely, lastensuojelu ja hyvinvointi

Tammiston (2022) tekemässä pro gradu -tutkielmassa tutkittiin koira-avusteisen työskentelyn merkitystä sijaishuollon lasten hyvinvointiin. Tammisto haastatteli viittä eri

sijaishuollon ammattilaista, jotka totetuttivat koira-avusteista työskentelyä. Tuloksissa tuli ilmi, että koiralla on rauhoittavia vaikutuksia erilaisissa tilanteissa ja koiran läsnäolo parantaa keskittymiskykyä. Koiran kerrottiin myös motivoivan lapsia tuloksellisesti esimerkiksi arkirutiinien suorittamisessa. Koiria on käytetty myös lapsille epämieluisissa tilanteissa, kuten palaverissa. Koiran läsnäolon kerrottiin rauhoittavan asiakasta ja antavan tälle vaihtoehtoista tekemistä vaikeita asioita käsitellessä. Koiran kerrottiin myös tukevan lapsia tunteiden käsittelyssä. (Tammisto, 2022, ss. 29—33)

Vatanen ja Vesa (2017) tekivät laadullisen tutkimuksen, jossa he tutkivat koira-avusteista työskentelyä koulussa. Tutkimus suoritettiin 1. luokan oppilailla. Luokassa oli yhteensä 23 oppilasta, joista osa erityistä tukea tarvitsevia. Yksi tärkeimmistä huomioista oli se, että opettaja ja oppilaat kokivat koiran läsnäolon rauhoittavan luokan ilmapiiriä ja parantavan oppilaiden keskittymiskykyä. Oppilaat kuvailivat koiran luoneen hyvänolontunteita, jotka puolestaan heijastuivat oppilaiden hyvinvointiin. Oppilaat myös tunnustivat koiran nauttivan silityksistä. Tämä huomio sai oppilaat hyvälle tuulelle ja oli osana oppilaiden empatiakyvyn kehittämistä. Koiran kerrottiin myös toimineen luokassa ”jäänmurtajana”. Tutkijoiden mukaan oppilaat ottivat tutkijat hyvin vastaan ja koiran läsnäolo madalsi vuorovaikutuskynnystä. Tässäkin tutkimuksessa nousi esiin koiran vaikutus lasten motivaatioon edistävänä tekijänä. Lapset motivoituivat koiran läsnäollessa hyvin erilaisiin tehtäviin. (Vatanen & Vesa, 2017 ss. 55—74)

Tikkasen (2017) tutkimuksessa selvitettiin sosiaalipedagogisen hevostoiminnan vaikutuksia 8-10 -vuotiaille lapsille. Tutkimus toteutettiin laadullisena ja siinä haastateltiin tutkimukseen osallistuneita lapsia, lasten huoltajia ja pääohjaajia. Tutkimukseen osallistui viisi lasta ja kurssikertoja oli yhteensä kahdeksan. Haastattelun lisäksi tutkimuksessa käytettiin havainnointia tutkimusmenetelmänä. Tutkimuksessa nousi esiin lasten itsetunnon vahvistuminen, kun he kokivat onnistumisen tunteita suoriutuessaan jännittävästä tehtävästä. Kurssikerrat myös syvensivät lasten vuorovaikutusta ja lapset oppivat kertomaan omista tunteistaan tunnekorttien avulla. Lapset oppivat myös säätämään omaa käyttäytymistään hevosten seurassa. Tallikokemuksen kerrottiin lisänneen lasten yhteisöllisyyden tunnetta sekä lisäämään ilon ja onnellisuuden tunteita. Tallilla toimiminen vahvisti myös lasten

osallisuuden tunnetta. Tutkimuksen haastatteluissa huoltajat kertoivat lasten olleen iloisia ja motivoituneita toimintaan. (Tikkanen, 2017, ss. 31—37)

Steelin (2022) tutkimuksessa tutkittiin lukukoiratoiminnan tuomia hyvinvointivaikutuksia lapsille. Tutkimusjaksolla lapset lukivat 9-vuotiaalle koiralle. Tutkimuksen lapset olivat iältään 5-6-vuotiaita ja luokassa oli 21 oppilasta. Tutkimusjakso kesti neljä viikkoa. Tutkimus suoritettiin skotlantilaisessa koulussa. Lapset kertoivat, että he odottivat aina lukukoiran saapumista kovasti ja koirasta tuli heille tärkeä. Koiran kerrottiin tukevan lasten keskittymistä ja lapset pitivät tärkeänä, että koira ei tuomitsisi heitä virheiden takia. Koiran läsnäolo myös vaikutti sulkeutuneisiin lapsiin siten, että he kertoivat vaikeista asioista ääneen koiran läsnäollessa. Opettajan huomioiden mukaan huonoimmassa asemassa olevat lapset kiintyivät koiraan eniten ja koiran poissaolo aiheutti lapsissa huolta. Lukukoiran kerrottiin lisänneen oppilaiden motivaatiota yrittää parhaansa vaikeissakin tehtävissä. Koira myös paransi luokkatunnelmaa läsnäolollaan. Tutkimuksessa nousi ilmi myös negatiivinen puoli, sillä osa lapsista kiintyi koiraan vahvasti ja jäivät ikävöimään sitä. Koiran ollessa poissa lapset saivat jatkaa lukemista luokan pehmolelulle. Lukukoirasta teetettiin luokalle myös valokuva. (Steel, 2022)

Järvenpää ja Poropudas (2015) tutkivat eläinten vaikutusta lasten psyykkiseen hyvinvointiin. Tutkimus toteutettiin teemahaastatteluina viidelle nuorelle, jotka olivat sijoitettu lastensuojeluyksikkö VillaNuttuun. VillaNuttu sijaitsee maaseudulla, jossa kerrottiin olevan erilaisia eläimiä, jotka ovat sijoitettujen lasten arjessa mukana. Osalle lapsista oli nimetty ”hoitoeläin”, jonka hoitoon ja huolehtimiseen he osallistuivat ohjatusti säännöllisesti. Lapsilta kysyttiin, mitä eläimet merkitsevät heille ja miten eläimet vaikuttavat heihin. Lapset kertoivat eläinten hoitamisen tuovan paljon vastuuta ja välillä se koettiin epämieluisana. Oman hoitoeläimen kerrottiin kuitenkin olevan kuin paras ystävä, joka koettiin erityisen tärkeäksi. Haastatteluissa lapset kertoivat eläinten herättävän paljon erilaisia tunteita. Erityisesti esiin oli noussut rakkaus, ilo ja hellyys. Tutkimuksessa tilan eläimistä koira nousi esiin parhaana lohduttajana. Tutkimus osoitti, että eläinten kanssa nuoret kokivat ystävyteen verrattavia suhteita ja eläinten läsnäolon kerrottiin lisäävän iloa ja turvallisuutta. (Järvenpää & Poropudas, 2015, ss. 24—27)

5.2 Yhteenveto

Aineistoja tutkiessani huomasin niiden sisältävän useita yhtäläisyyksiä. Tutkimuksissa eniten esiin nousi eläinten vaikutus lasten ja nuorten motivaatioon eri tilanteissa. Tammiston (2022) tutkimuksessa koiran kerrottiin tukevan motivaatiota suorittaa arkirutiinit sujuvammin. Steelin (2022) tutkimuksessa koira sai oppilaisa aikaan parempaa opiskelumotivaatiota. Kaikissa tutkimuksissa eläin toimi motivaattorina jollekin tekemiselle.

Sosiaalista hyvinvointia eläinten kerrottiin tuoneen ryhmähenkeen. Vatasen ja Vesan (2017) tutkimuksessa koira kohensi ja rauhoitti luokan ilmapiiriä. Tikkasen (2017) tutkimuksessa lasten keskinäinen vuorovaikutus kehittyi tallikertojen myötä ja ryhmä tiivistyi. Tutkimuksissa kerrottiin myös eläimen vaikuttaneen positiivisesti lasten keskittymiseen eri tehtävien ääressä. Järvenpään ja Poropudaksen (2015) tutkimuksessa lapset kertoivat eläinten lisäävän heidän onnellisuuttaan, mutta tuovan myös vastuuta.

Jokainen tutkimus vastasi tutkimuskysymykseeni, joten niiden perusteella voidaan todeta eläinten lisäävän lasten hyvinvointia. Tutkimuksissa kuultiin mielipiteitä lapsilta itseltään, lasten huoltajilta sekä eläinavusteisen toiminnan ohjaajilta. Myös tutkijat kertoivat omista havainnoistaan tutkimusten aikana. Tutkimuksia tarkastellessa voidaan päätellä eläinavusteisen toiminnan lisäävän lasten ja nuorten hyvinvointia. Fyysistä hyvinvointia eläimet tukevat aktivoimalla lapsia liikkumaan. Tutkimuksissa nousi esiin eläinten hoitaminen ja ratsastus. Eläinten kerrottiin myös lisäävän lasten onnellisuutta, joka vaikuttaa psyykkiseen hyvinvointiin. Sosiaalinen hyvinvointi parantui lapsilla, kun he toimivat ryhmässä. Eläinten kerrottiin kohentaneen ryhmähenkeä ja parantavan lasten keskinäistä vuorovaikutusta.

Aineistoissani kerrottiin myös haasteista, joita liittyy eläinavusteiseen työskentelyyn. Yksi merkittävimmistä haasteista oli eläinallergiat, jotka nousivat esiin Tammiston (2022) tutkimuksessa. Vahvasti allergiset lapset voivat saada eläinten läsnäolosta vakavia allergiaoireita ja eläimen vienti yleiseen tilaan tulee harkita tarkkaan. Eläinavusteista toimintaa toteutetaan myös muiden eläinten kanssa, jotka eivät allergisoi yhtä vahvasti. Myös koiraroduista löytyy vähemmän allergisoivia koiria. Eläinavusteinen toiminta voidaan

järjestää myös ulkona, eikä fyysistä kontaktia eläimeen tarvitse muodostaa. Tammiston (2022) tutkimuksessa kerrottiin eläinavusteisen toiminnan voivan aiheuttaa myös pelkotiloja. Haasteiden uskottiin kuitenkin olevan järjestelykysymyksiä.

Arvokkaimpina tutkimustuloksina pidän itse lasten henkilökohtaisia kokemuksia eläinavusteisesta työskentelystä. Lapset ovat päässeet kertomaan eläinavusteisen työskentelyn tuomista hyödyistä sekä haasteista. Lasten kokemusten avulla palveluntarjoajat saavat mahdollisesti vinkkejä oman toiminnan kehittämiseen sekä haasteiden ratkaisemiseen.

6 Pohdinta

Opinnäytetyöni teema oli minulla tiedossa pian opintojeni alettua. Pohdin opintojeni varrella, että tekisinkö opinnäytetyöni sosiaalipedagogisesta hevostoiminnasta tai ratsastusterapiasta. Valmistuttuani eläinavusteiseksi neuropsykiatriseksi valmentajaksi minulle varmistui, että haluan tehdä opinnäytetyöni eläinavusteisesta työskentelystä. Halusin saada asiasta lisää tietoa tutkimalla aiempia tutkimuksia sekä aiheesta löytyvää kirjallisuutta. Opinnäytetyöprosessini aikana olen saanut uusia ideoita oman eläinavusteisen työskentelyni toteuttamiseen. Koen myös oppineeni aiheesta paljon uutta.

Opinnäytetyöni tarkoitus oli selvittää eläinavusteisen työskentelyn vaikutuksia lastensuojelun asiakkaiden hyvinvointiin. Kuvaileva kirjallisuuskatsaus oli mielenkiintoinen tapa tutkia asiaa, mutta prosessin aikana kohtasin myös pieniä haasteita. Aiheesta tehtyjä tutkimuksia löytyy enemmän englannin kuin suomen kielellä. Englanninkielisten tutkimusten kääntäminen aiheutti hieman haasteita, mutta sain mielestäni mielenkiintoisen skotlantilaisen tutkimuksen mukaan aineistoihini. Osa tutkimuksista oli toteutettu lapsille ja nuorille, jotka eivät olleet lastensuojelun asiakkaita. Joillakin tutkimusten lapsista kerrottiin olevan neuropsykiatrisia haasteita, kuten oppimisvaikeuksia ja keskittymishäiriöitä. Steelin (2022) tutkimuksessa oli mukana lapsi, joka oli haastavassa elämäntilanteessa. Osa tutkimusten lapsista olivat kohdanneet samoja haasteita, kuin lastensuojelun asiakkaat, joiden kanssa olen työskennellyt.

Aineistojen todenmukaisuutta pohtiessa mietin kysymysten muotoilua asiakkaille. Suorat kysymykset vaikuttivat hieman johdattelevilta, kun selvitettiin vain eläinavusteisen toiminnan positiivisia puolia. Uskon, että varjopuolia voisi löytyä lisää jos asiakkailta kysyttäisiin niitä suoraan. Steelin (2022) tutkimuksessa oli nostettu esiin lasten kiintymyssuhde lukukoiraan, joka aiheutti ikävöimistä ja negatiivisia tunteita. Myös Järvenpää ja Poropudas (2015) olivat nostaneet esiin eläinten tuoman vastuun kokemuksen työlääksi lasten mielestä.

Toivon, että opinnäytetyöni avaisi selkeästi eläinavusteisen työskentelyn hyötyjä. Toivon opinnäytetyöni tavoittavan mahdollisimman aiheesta kiinnostunutta. Tavoitteenani oli koota selkeä vastaus omaan tutkimuskysymykseeni aiempien tutkimusten avulla. Koen löytäneeni aiheesta hyvin tietoa. Prosessin alussa koin, että haasteenani on lähteiden kriittinen arvioiminen. Lähdekriittisyys kuitenkin kehittyi aineistoja tutkiessa ja pyrin pohtimaan aineistojen luotettavuutta ja eettisyyttä tarkasti. Opinnäytetyön myötä sain aiheesta paljon uutta tietoa ja uusia ideoita oman eläinavusteisen työni toteutukseen.

Lähteet

Energiaa. (11.2.2021). *Osaaminen*. Kirjallisuuskatsaus opinnäytetyön muotona.

<https://energiaa.vamk.fi/osaaminen/kirjallisuuskatsaus-opinnaytetyon-muotona/>

GreenCare. (n.d.). *Eläinavusteiset menetelmät. Eläin rinnallakulkijana*.

<https://www.gcfinland.fi/green-care-/menetelmat/elainavusteiset-menetelmat/>

Hautamäki, L., Ramadan, F., Vilhunen, T. (2021). *Millainen on hyvä eläinavusteinen interventio?* Kela.

https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/331626/Kuntoutustakehittamassa29_savutettava.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Järvenpää, S, Poropudas, T. (2015). Eläinten vaikutus nuorten psyykkiseen hyvinvointiin lastensuojeluyksikkö VillaNutussa. *Kokemuksia nuorten kertomana*. [opinnäytetyö, Oulun ammattikorkeakoulu].

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/99442/Jarvenpaa_Poropudas.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Kahilaniemi, E. (2020). *Eläinavusteinen interventio*. Voimatassu Oy.

Kauhala, A. (6.4.2021). *Lemmikki tekee hyvää*. Apteekki.

<https://www.apteekki.fi/terveydeksi/lemmit/lemmikki-tekee-hyvaa.html>

Kela. (2021). *Millainen on hyvä eläinavusteinen interventio? Käsikirja eläinavusteisten menetelmien laadukkaaseen toteuttamiseen eri toimintaympäristöissä*.

https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/331626/Kuntoutustakehittamassa29_savutettava.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Kosonen, L. (2018). *Terapia-aasi Inkeri auttaa Venla Piiraista keskittymään – Tuore selvitys: eläinavusteinen kuntoutus on toimivaa ja motivoivaa*. YLE. <https://yle.fi/uutiset/3-10297603>

- Kärppä, M, Virkkunen, P, Virkkula, O. (30.6.2021). Oamk Journal. *Vain hyvinvoiva hevonen voi tukea ihmisen hyvinvointia.* <https://oamk.fi/oamkjournal/2021/vain-hyvinvoiva-hevonen-voi-tukea-ihmisen-hyvinvointia/>
- Lastensuojelulaki 417/2007. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2007/20070417#L3P12>
- Mehiläinen. (n.d.). *Kehon ja mielen hyvinvointi.* <https://www.mehilainen.fi/hyvinvointi>
- Paasonen, M. (29.12.2019). Onko pakko auttaa? *Koiran hyvinvointi eläinavusteisessa työssä.* <https://mirvapaasonen.fi/koira-elainavusteisessa-tyossa/>
- Ratkes. (n.d.). *Ratkes.* Ratkaisu- ja voimavarasuuntautuneiden menetelmien edistämisyhdistys ry. <https://ratkes.fi/yhdistys/>
- Salmela, Jari. (n.d.). *Viidakkoportaat – eläinavusteisen valmentajan opas.* <https://www.elainavusteinenvalmentaja.fi/wp-content/uploads/2021/03/Viidakkoportaat-kirja.pdf>
- Steel, J. (2022). Children’s wellbeing and reading engagement: *the impact of reading to dogs in a Scottish Primary 1 classroom.* <https://www.tandfonline.com/doi/full/10.1080/03004279.2022.2100442?scroll=top&needAccess=true>
- STM. (n.d.). *Lastensuojelu.* Sosiaali- ja terveysministeriö. <https://stm.fi/lastensuojelu>
- Tammisto, A. (2022). *Koira-avusteinen työskentely osana sijaishuollossa elävän lapsen hyvinvointia.* [pro gradu -tutkielma, Turun yliopisto]. https://www.utupub.fi/bitstream/handle/10024/154442/Gradu_TammistoA.pdf?sequence=1
- Terapiakoulutus Keteliini. (n.d.). *Tietoa eläinavusteisesta työskentelystä.* <https://www.keteliini.fi/en/elainavusteisuus2/>
- Terveyskirjasto. (5.11.2020). *Mitä terveys on?* <https://www.terveyskirjasto.fi/dlk00903>

THL. (4.3.2022). *Lastensuojelun tarpeen selvittäminen*. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

<https://thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/lastensuojeluilmoitus-ja-lastensuojeluasian-vireilletulo/lastensuojelun-tarpeen-selvittaminen>

Tikkanen, T. (2017). Hevosen voimaannuttava vaikutus. *Sosiaalipedagoginen hevostoiminta lastensuojelun 8-10-vuotiaille lapsille laadullisen tutkimuksen ja havainnoinnin näkökulmasta*. [opinnäytetyö, Haaga-Helia ammattikorkeakoulu].

[https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/136652/Tia %20Tikkanen.pdf?sequence](https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/136652/Tia_%20Tikkanen.pdf?sequence)
[e](#)

Vatanen, L, Vesa, M. (2017). Koulukoira luokkahuoneessa. *Toimintatutkimus koira-avusteisen pedagogiikan hyödyntämisestä 1. luokan opetuksessa*. [pro gradu -tutkielma, Tampereen yliopisto]. [https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/102169/GRADU-](https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/102169/GRADU-1507722568.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

[1507722568.pdf?sequence=1&isAllowed=y](https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/102169/GRADU-1507722568.pdf?sequence=1&isAllowed=y)

Liite 1: Oma koirani Daim mukana töissä lastensuojeluyksikössä

Liite 2: Aineistonhallintasuunnitelma

Opinnäytetyön nimi: Eläinavusteinen toiminta lastensuojelun asiakkaiden hyvinvoinnin tukena

Opinnäytetyön tekijä(t): Anni Nurmi

AINEISTON HANKINNAN MENETELMÄT JA AINEISTON MUOTO

Aineistona käytän aiheesta löytyviä tutkimuksia. Tarkoitukseni on käyttää tutkimuksia, jotka vastaavat omalla tavallaan omaan tutkimuskysymykseeni. Aineistojen etsintään hyödynnän sivustoja Google Scholar ja Finna.fi.

AINEISTOJEN SÄILYTYS OPINNÄYTETYÖPROSESSIN AIKANA

Pidän hankkimani aineiston pelkästään itselläni omalla tietokoneellani, johon vaaditaan kirjautuminen salasanalla.

AINEISTOJEN KÄSITTELY OPINNÄYTETYÖN VALMISTUTTUA

Kaikki käyttämäni ja tietokoneelleni tallentamani aineisto tuhoetaan opinnäytetyön valmistuttua.